

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30987/2023
19.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, свих их ..., и ГГ из ..., чији су заједнички пуномоћници Ивана Дебељачки и Дијана Саћер Цветковић, адвокати из ..., против туженог ДД из ..., чији су пуномоћници Мићо Булат и Иван Гвозденац, адвокати из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2043/23 од 14.09.2023. године, у седници одржаној 19.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2043/23 од 14.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 76/2022 од 07.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да суд донесе пресуду којом ће обавезати туженог да им исплати износ од 13.721.205,87 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе, те да им накнади трошкове овог поступка. Ставом другим изреке, тужиоци су обавезани да туженом накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 250.312,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 2043/23 од 14.09.2023. године, ставом првим изреке, жалбу тужилаца одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Новом Саду П 76/2022 од 07.04.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревиденти у ревизији указују на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави, на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца, покојни ЂЂ, чији су тужиоци законски наследници, преминуо је 30.11.2020. године, а по занимању је био адвокат. У том својству, он је у периоду од 2000. године до 2013/2014 годину, заступао д.о.о. "... групацију" из ..., чији су оснивачи били ЖЖ, ЕЕ и тужени. У периоду док је заступао наведено предузеће, покојни ЂЂ је успешно обавио два велика посла, чиме је допринео увећању капитала тог предузећа. У вези са тим, оснивачи су преговарали да ЂЂ награде за извршене услуге, тако што би му платили износ од 350.000 евра, односно, сваки од оснивача је требало да исплати по 1/3 тог износа након продаје свог удела које је поседовао у овој групацији. Та исплата била је и једна од тачака дневног реда на ванредној седници Скупштине чланова друштва "... од 17.12.2019. године под називом "Доношење одлуке о регулисању односа са ЂЂ". Иако су оснивачи ЕЕ и ЖЖ на тој седници гласали за доношење такве одлуке, тужени је гласао против, па одлука није донета. Оснивачи ЕЕ и ЖЖ су исплатили наследницима пок. ЂЂ (тужиоцима) износе од по 116.000 евра, док тужени то није учинио иако је о томе било речи у електронској преписци од 05.03.2021. године, која се водила око преговора са туженим у вези са продајом његовог удела осталим члановима "...". У тој преписци, ЗЗ, генерални директор фирме "... securitas", која је "... групацији" пружала корпоративно-инвестиционе услуге, сачинио је обрачун потраживања и обавеза са којим се тужени, начелно, сагласио, а између осталог једна од обавеза туженог је била и исплата наследницима пок. ЂЂ износа од 116.667 евра, с тим да су ту била укључена и потраживања туженог по основу неисплаћених дивиденди од 195.186 евра и исплата по споразуму од 213.237 евра. До реализације тог посла није дошло. Након што је тужени продао свој удео у "... групацији", тужилац АА га је позвао и рекао му да треба да исплати новац по договору који је имао са његовим оцем, па су се с тим у вези састали у Хотелу "...", али је тај разговор завршен увредама. Тужени је тужбени захтев тужилаца оспорио, истичући да није учествовао ни у каквом усменом договору који је за предмет имао тему „обавеза исплате износа од 116.000,00 динара након продаје оснивачког удела у ПД "... д.о.о. Врбас“ и није се обавезао ни на какву обавезу према адвокату ЂЂ. Супротно томе, указао је да је гласао против таквог предлога остала два оснивача. У вези са имејл преписком којом је изразио сагласност на достављени обрачун, указао је да се ради о обрачуну као делу целокупног правног посла продаје, односно откупа његовог удела који је имао карактер понуде пошто је важио искључиво у случају закључења тачно одређеног уговора са тачно одређеном садржином, условима и елементима, међутим, до склапања таквог уговора није дошло.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужилаца одбили, налазећи да не постоји правни основ обавезе туженог на исплату траженог износа наследницима пок. ЂЂ, јер постојање правног основа тужиоци нису доказали, а били су дужни на основу одредбе члана 228.-231. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране. Поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи на основу одредбе члана 262. став 1. истог Закона.

На основу одредбе члана 228. Закона о парничном поступку, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, у складу са овим Законом. Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано, на основу одредбе члана 231. став 2. истог Закона. Ако суд на основу изведених доказа (члан 8.) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања, на основу одредбе члана 231. став 1. Закона о парничном поступку.

У конкретном случају, тужиоци своју тврдњу да имају доспело потраживање у односу на туженог по основу дуга који је неисплаћен њиховом правном претходнику нису доказали, а били су дужни на основу горе наведених одредби закона.

Наводи ревизије тужилаца којима се оспорава оцена доказа и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису од утицаја на одлучивање о њиховој ревизији. Начело слободне оцене доказа прописано одредбом члана 8. Закона о парничном поступку, карактерише одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази. Суд у сваком конкретном случају, сходно резултату истраживања, слободно формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама, а слободна оцена доказа подразумева и слободу избора доказних средстава. Ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, на основу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић